

Lapszáma: 100.
VÁKÁR LAJOSNÉ
 Főszerkesztő
RÉSZEGH VIKTOR.

Kiadóhivatal:
 Vákar könyv- és papírkem-
 telese Calkaseredán, hová
 a hirdetések árát és előfize-
 riat díjak előre küldendők.

Egyes szám ára Let 2.—

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Hirdetési ár:
 Egész évre Let 180.—
 Félévre " 80.—
 Negyedévre " 40.—
 Külföldre egy évre " 440.—
 Hirdetési díjak a leg-
 olcsóbban számítatnak.
 Kéziratok nem adtnak vissza
 Nyilvántartási költségek
 díja soronként Let 25.—
 Megjelenik minden vasárnap

Az Erdélyi róm. kath. Nép-
 szövetség leányklubja tagoza-
 tának helybéli szakszerve-
 tésének, 1936 évi január hó 26-án,
 vasárnap d. e. 10 órai kezdettel

Asztalterítési verseny

Délután 5 órai kezdettel

TEA-ESTET

rendez, a helybéli közbirtok-
 ság székében, melyre
 városunk és vidéke közönsé-
 gét szívesen látja a rendezőség.

Munkaárkokba!

Nem tudom, ki hogy van vele, de én szívesen hallgatok a számösszehasonlításon alapuló száraz közgazdasági dolgokat. Ezek jelzik egy nép közgazdasági, kulturális és politikai fejlettségét. A minap rádiom ismerős tanulságos előadást közvetített. A gazdasági kérdések szakelőadója az „angoranyui” tényezéseiről beszélt. Nem a tárgy a fontos, hisz a mi esetében mozgó közgazdasági életünkben ilyen messzemenő, költséges befektetéseket igénylő gazdasági ág bevezetéséről szó sem lehet. Ellenben az előadás kétségtelenül utmutatás volt arra, hogy és milyen irányban kell lépni a gazdát.

Már többször hangsúlyoztuk a nem tudom eredményei-e, hogy a mai időben nagyon fontos tényezőzt jósolunk az egyszerű földművelés terén is a tudás. E nélkül ma nem lehet messze menni. Ezt a céltudatos gazdasági irányítók jól tudják. Tehát minden erőfeszítéssel a kisgazdák képzésére fektetik a főerőket. Pályadíjakat kellene ki a földműveléssel összefüggő új szerű kérdések kidolgozására. Parhuzamosan gazdasági könyvtár sorozatot jelennek meg, melyekben szakcikkeket sokaságát dolgozzák fel és terjesztik. Szoros gazdasági előadások keretében tanítják földművelésre, alaptervezésre és háziiparra a gazdákat. Utmutatást adnak vetőmag, gépek, más anyagok és állatbeszerzés terén. Ezzel szemben arra törekednek, hogy a gazda ne a hátsóterületi hegymányból, hanem az élet közvetlen követelményeiből és tapasztalataiból merítse tudását s

asszerint nevelje földjét, állja az egyre keményebb küldömet követelő életet.

Ami önfoglalkozást tűz népre fektetik a főerőket, mert tisztában vannak azszal, hogy azoz kerüszülül él mindenki.

Sajnos, — nálunk ezen a téren kevés történik. Társadalmi rétegeink különböző követelményeket állítanak fel a néppel szemben, s nélkül, hogy annak céltudatos irányításával törődnek valaki. Pedig a céltudatos népmozgás és falunkban van és kell lennie a hangulynak! Addig komoly és céltudatos élet a Harigta sok vihart látott barcel alatt elképzeltetett, míg az arra hivatott tényezők fel nem ismerik a bajok hatásmas áradatát a sorompóba állva meg nem kísérik a lehetetlennek látszó munkát.

Ez a munka azonban egyre késik. Eredménytelen, megok körül szakadókat fesszgető viták azonban nagyparokot vernek. Az utóbbi időben például két magyarországi írás közt foly elkeseredett, későre menő vita. Az egyiket Boldizsár Ivan kösölte a „Nepkelet” c. folyóiratban, míg a másik Németh László „Tanulmány” látott napvilágot.

A két, eddig kiűnőnek lemerít író, köztudomás szerint hosszabb ideig tartozkodott Erdélyben. Hazatérve, íróasztal mellé ültek a tapaszatalkat papírra vetették.

Az erdélyi magyar kisebbség a magához alig néhány példány jutott el, azokból az írókúvekből, melyek jelenlegi helyzet körül kérdésednek. Nem elcsaták a bűltengereket. Egyszerűen azért, mert már ezekre a bűltre sem igen teik.

Ezzel kizárólag kisebbségi magyar szempontból lezártnak is teklüthető a kérdés. Mit érdeklí a szélesrétegz erdélyi magyar tömegeket, hogy két pesti író erdélyi kirándulása során mit és hogyan, milyen körülmények között állapított meg?

Kronner Miklós, a Spectator néven író nagyevű erdélyi közíró a „Független Újság” hasábjain részben alaposan leszedi a „szenteltetve” a szerzőkről, máshelyen pedig megállapítások helyességét igazolja. Majd megállapítja: legjobb volna, ha magunkra hagynának. Ne nyuljanak avatlatlan s helyzetel ismeretlen kezekkel az erdélyi kisebbségi magyarság sorsdöntő kérdésébe. Ha úgy rendelkezett, magunktól is meg tudunk halni. Ha nem, úgy élünk, ahogy tudunk és azon az ágyon alerünk, melyet mi magunk, külső befolyástól mentesen készítettünk.

Véleményünk szerint Spectator végső megállapításában a szerzőjére ütött. Kér tovább rágozni a magyarországi írásokon, ha csak azoknak egy hordr-jü tanulságai nincsenek. Ez is figyelmeztető méltó szempont. Hisz elvégre a „Tanulmány” és a „Nepkelet”, valamint azok írói nem „kecsfürak”.

Káros ellenékeskedést azú vita helyett törőd-
 jünk inkább a mi dolunkkal. Azokkal, amelyek égetnek.
 Itt van mindjárt egy: tudomásunk szerint a nem-

szel kereszténypart, bukaresti kiküldöttjei után, ünne-
 pélyes „szászlóbonó” kögyűlést tartott városunkban.
 As a part, melynek alapvető célkitűzéseit szerint har-
 mad, sőt Isten tudja hányadrendű polgára lehet az
 államnak csak a magyar, — szavazatokra számít Csik-
 ban. Komoly szervezetal munkára buzdítja nyolc főt
 allig meghaladó szekelyföldi pártkeretet.

És — ez nem egészen vice — eredményre szá-
 mit, hisz azért szervekedik. Hogyne számítana, amik-
 or még nem is olyan régen esser székely tapsolt egy
 bizonyos pártgyűlésen?

Ilyen körülmények között nem szabad nézetelté-
 rések feletti vitánni. A kisebbségi lelkek mai beállított-
 ságuk mellett céltudatos munkára s az szszal kapcsa-
 sítos irányításra várnak. Most komoly pillanatokat élünk.
 Lépten-nyomon kenyérről van szó, amit védeni illik és
 kötelesség!

Kár a fesszgetni a multat. Élet áll előttünk. Élet,
 melyet nekünk kell, a magunk erejéből kiepíteni.

Vitakozás helyett munkasáncokra tehát! Alapot
 építeni, melyen az eljövendő nemzedékek is bátran
 elhelyezkedhetnek.

Feltört ismét a csiki nevelemzők hangja — a frumoaasai papválasztáson.

A Kovács Mihály nyugdíjba vonulásával megürösedet frumoaasai plebanosi állásra, amint ismeretes, pályázatot írt ki a püspökség. Harmincnél több pályázat érkezett be, amely végül is 15-re apadt le. Egyszóval a papválasztás igen nagy érdeklődést váltott ki s annak utolsó állomása a község népének megnyilatkozása január 21-re van kitűzve.

Mondani is alig kell, hogy a község bé-
 kéjét és csendjét felverte a propaganda. Több komoly jelölt érdekében folyik munka, ami ellen senkinek kifogása nem lehet addig, amíg az át nem lépi a megengedett kereteket.

Megdöbbenő jelenséguént azonban ismét hangozt az ezen a papválasztáson, ha így lehet nevezni, a csiki faszaszták törekvese. Szagatni kezdtek a sebet. Csik a csikiaké. Mit akarnak itt a Bruoknerék és mások. Ki a le-
 geny itthon.

Ezekkel az érvekkel, esekkel a tetszetős és megővesztő szövegekkel folyik a frumoa-
 saai propaganda egyik fele. Ezekkel a vesze-
 delmes, lelkiismeretlen, gyermek hangokkal és forradalmi kéjelgésekkel nyulnak megint bele

A „CSIKI LAPOK” TÁRCAJA.

Érdekessegek Csiktaplocza község multjából.

XVIII.
 Taplocza szomorú szerepe a „madéfalvi veszedelem” eseményeiben.

(Folytatás és vége.)

Sütét, viharos éj volt s annak mindent takaró leple alatt történtek meg a Taploczán elhatározott embertelen gyilkolás végrehajtásához szükséges katonai előkészületek. Carato alezredes, a kapott parancshoz hiven, zajtalanul vonta össze a katonaságot Madéfalva közt, melyet teljesen körülzártatt.

Mialatt a katonaság a legnagyobb csendben felvonult s a falunak szegyezve, ártatlan emberek életére éhes ágyuk borzalmas torkait helyezte el, azallat Madéfalván az összeseregelt nép értelmesebbjei, orátorai, a közelgő veszélyről mit sem sejtve, egy másik kérvényt szerkesztettek s azt tehér lobogóra akasztva, egy hosszú póznára kötötték, mellyel Boross, a faluk orátorainak kíséretében indult Taplocza felé.

A továbbiakat Orbán Balázs — Losteiner kézírata nyomán — a következőképen örökíti meg:

Hajnali 4 órakerkeztek a falu szélén lévő Varga-szeg-be, amikor — váratlanul — eldördültek az ágyuk s megszólaltak a fegyverek.

Boross és társai nagyrészt halva rogytak össze, mire felgyultak a falu szélől házai s azok rémes világánál elkezdődött a vérázító öldöklés.

A fegyvertelen, védtelen népet megrohanta a dühös zsoldos sereg; azok ellenállás nélkül, szent zsoltárokat énekelve, hőies hidegvérrel várták a martyrhalált; sőt, hogy az ellentállásnak még csak a létesését is eltüntessék: a mi

fejeze, vasvilla, pálcá, mint kézbeli, nálok volt, azt is lerak-
 ták... de mindez nem használt, mert egészen 9 óráig tar-
 tott a gyilkolás és rablás.

Ekkor mindazokat, akik életben maradtak, vagy el nem futhattak, Taploczára hurcolták, onnan pedig a szeredai várba, hol földalatti, iszonyu börtönökben halmozták őket össze, oly sokaságban, hogy egymástól még ülni sem tudtak... A börtön ablakain pedig a kigőzölés oly sűrű gomolygásban szállott fel, mint a füst s a hidegben zuzmárává lagyott...

Ez iszonyu helyzetből — másnap — inkább holtakhoz, mint élőkhöz hasonlítva vonattak ki.

Ezalatt a szomszéd talusiak — nemzet halottait — eltemették; egy — a falu közelében ásott — közös gödörbe nagyvenőtöt; másokat övéi hazavitték; mások az Olta futtak; sokan az erdőben haltak el sebeikben; ugyhogy az összes halottak számát 500-ra teszik; a sebesültek száma oly nagy volt, hogy azt alig lehetett összeeszeámolni; csak a somlyói kolostorban 29-et ápoltak!... s mellett minden falu tömve volt sebesültekkel... s mindezekben felül, a mindenükből kifosztott, hájlektalanul bolyongó özvegyek és árvák megfagyásnak kitett száma is határtalan volt...

A sebesülés folytán utólag meghaltakat még márciusban is temették...

Heidendorf Konrád Mihály, aki jegyző volt a későbbi, ugynevezett „criminalis commissio”-ban, emlékirataiban feljegyezte, hogy Madéfalva felől naponként lehetett hallani a temetést jelző harangok zúgását...

A csiki völgy tehát — valósággal — a halál völgyéhez lett hasonlónál...

De, mint Orbán Balázs mondja: „Vessünk fátyolt ez iszonyu képre!... a lélek megdermed annak szemlélésénél; a történelem muzsája pedig könnyet hullat a vérbetűkkel írt lapokra!...”

A fenti gyászos események után a tisztok, faluról-falura járva, újból feladták a tegyvert. A terrorizált nép pedig azt minden ellentmondás nélkül felvette, csak egyedül a szépviziek menekültek el hazuról, a fegyver-feladás elől, a havasokra, de azon fenyegetésre, hogy ók is a madéfalviak sorsára jutnak, hazajöttek és feleskütek...

Ez alkalommal a szomszéd Moldovába sokan menekültek be, honnan — később — Bukovinába huzdótk fel, ahol még mai napig is népes községekben élnek a Csikból elbujdosott székelyek utódai. (Józseftalva, Hadikfalva, Andrásfalva, Istensegits.)

E talvak öreg aszonyai még mindig tudják énekelni az ősoők keasergjét: „Mikor Csikból elindultam, szivem se volt, ugy busultam. Kezem fejemre kapcsoltam, én magamat ugy sirattam...”

A Siskovits-bizottság pedig, munkáját derekasán elvégezve, 1764. február 8-án, Csikból átköltözött Háromszékre.

A madéfalvi „Siculicidium”-ot eredményezett események hatása alatt Maria Terézia már 1764. március havában bünyügyi bizottságot (criminalis commissio) nevezett ki, melynek feladatává tette, hogy a gyászos tényekkel kapcsolatosan kihallgatásokat eszközöljön s a bűnösöket büntesse meg.

E bizottság elnöke báró Roth vezérőrnagy volt, aki egy szót sem tudott magyarul, tagjai pedig: Schwarz alezredes, Szilvássy és Zinzesperger századosok, gróf Teleky Károly kamarás, báró Josinezi Mihály, Ribiczei Adám, a nemesi felkelő sereg egykori alezredese és két hadbíró (Baumann és Sagmüller.)

A „criminalis commissio” 1764. márc. 26-án érkezett Taploczára, ahol a katonatisztek által lefogott többszáz sebesült atyánkfia várta, kik véres alakjaikkal siralmasan néstek ki...

A bizottság tagjai gondoskodtak a maguk védelméről

idegen nevű, de szás száslékos jó magyar lelkekbe.

Mert láttunk mi már két elő és három utónevű, kristályosan csengő székelynevű és Csikban született hitvány érszerű magyarokat éppen idehaza és éppen asóta, hogy a jó magyar nevek hagyományos alkatom adódott volna magukat megvitéskedni és láttunk idegen hangzású névvel sokkal jobb magyarokat a hasai termelések egyik-másikánál.

Nem esnek jól az idegenbe szakadt Csikaknak sem, a világjáró székelyeknek sem ha összepakolják és mindenhonnan haszálaltatják.

Nem olyan időket élünk, hogy a névelmés átkát még magunk is bontogatni kezdjük. Tessék papot választani asszerint, hogy a pályázók közül ki arra a legalkalmasabb, legképzettebb Tessék mérlegelni mindent csak éppen ezeket a névelmés, ezeket a kinjokban született érveket hagyjuk el.

— Akadályozsak a Magyar Part által terbe vett népnevelő munkát. Amint lapunk más helyén is beszámoltunk a Magyar Part csikmegyei tagozata erőteljes falumunkának a megtervezését határozta el. A különböző falvakban gazdasági és népnevelő előadások sorozatát vette terbe. Mondani is alig kell, hogy erre mekkora nagy szükség van. Csodálkozással tölt el, hogy amikor ezen munkának a megindítását a part a csikmegyei Prefekturának bejelentette, onnan január hó 17-én azon értesítést kapta, hogy addig nem engedélyesi ezen munkának a megkezdését, amíg az előadók be nem mutatják programjukat. Hát ez szinte lehetetlen. A nyomásos gazdaságról, a műtrágyák használatáról vagy a mezőgazdaság számtalan és a cselki gazdaság egészen közel érdeklő témákat az előadók most könyvekre merőleg hogyan készíthetnek el. Lehetetlen kívánnak, amikor ilyen hatalmas anyagok a bemutatásukat kéri és egyben az egész terv előkészítését is jelenti az ilyen módon való megnehezítés. Az ilyen akadályok azt jelentik, hogy a népünk számára tovább is marad a korcsma és a bicska a közművelődésnek főforrása. A Prefekturának sem lehet ez a célja, hanem támogatni kell ezt a poltikától mentes munkát, amely a népünk közö hasznos tudását és kulturát akar vizni.

ÓVÁS.

A napokban jutott kezembe kaáli Nagy Kálmán volt diocionamartini gazdasági könyve: „A mezőgazdák kincsesháza“. Addig is hallottam, hogy a vak tanár néven közismert fentnevezett ur a csiki községekben előadást tart azokon állattenyésztési és állatgyógyászati kérdésekkel is foglalkozik.

Hát a miket az előadásoknak állatorvosi részséről hallottam, azt megerősíti a nyomtatásban megjelent „Kincsesház“ is és akárhogy szerettem volna elkerülni, de azok ellen szót kell emeljek a gazdaságosság jól felfogott érdeke szempontjából, mert aki csak a szerint a tanácsok szerint jár: a legtöbbször a saját kárán fogja tapasztalni, hogy jobb lett volna a tanácsokat meg nem fogadni.

is, mert a szállásuk körül négy ágyú állott tüzelésre készen s állandóan egy század katonaság várta ott a további parancsot.

Ilyenformán berendezkedve, azonnal kihirdették minden faluban, hogy aki a hibásokat feljelenti, az 100 ft. jutalmat kap. Munkájukat beindítva, megkezdődött a zaklatás, kihallgatás és behörtönözés. Besugások és gyanu alapján is, mindazokat, akik az erdőbe menekültek volt, vagy a népet a fegyver letévére beszéltek rá, vagy biztatták — 1764. ápr. 10-én éjjel — ugy Csikban, mint Háromszéken, összetogostatták s vasraverre zárták — 2—3 évre — a szeredai várba, vagy a sepsiszentgyörgyi börtönökbe.

E bizottság a vallatásoknál olyan erős torturát alkalmazott, hogy — azt elkerülendő — igen sokan itt hagyták vagyonukat, családjukat s az erdő sűrűjében keresztül bujdosnak ki Moldovába, hogy ott a már kimenekült kesergők számát növeljék.

A „criminalis comissio“ működésének idején Taplocaza valóságban a csiki székelység „siralomházává“ vált volt. Hat teljes hónapon keresztül csak sirás, zokogás, fájdalom, jaj, keserves panasz, botozás, vészözés és újra botozás a végkimerülésig s az ezt követő behörtönözés s a rabláncok zörgése jelezte, hogy a bizottság „hivatása megvalósult“, pénztára pedig kiapadhatatlan.

Mint Heidendorf Konrad Mihály a fenti bizottság jegyzője emlékirataiban hátrahagyta, botozás, elítélés, börtön jutott csaknem mindenkinek, aki ellen vádaskodó akadt.

Hogy pedig árulkodó akadjon, annak az utja minden esetben 100 ft. jutalommal volt megkönyvitve.

Ugyancsak Heidendorf jegyezte fel, hogy egy taploczai Gecző nevű székely 50 börtönt kapott — büntetésül...

A bizottság 11 halálos ítéletet is hozott, de az elítéltek mindenike — idejében — megszökött, úgyhogy a „comissio“ — tehetetlen dühében — kénytelen volt beárni assal, hogy a szeredai vár elé falállított bitófára csak az

Itt csak azokkal a tanácsokkal akarok foglalkozni, amelyek egyenesen kárt okozók, a többivel, amelyek közbülsők és se károsak, se nem használnak, elhagyom.

A tanácsok általában véve olyanok, hogy azokat a könyv szerzője valószínűleg valami régi könyvből, esetleg százszentendős kalendáriumból minden kritika nélkül átvette s a mint a nyomtatásból is látszik, le se írta újra, hanem a régi nyomtatást kivágva, úgy adta a nyomdába, amit ott híven utána szedtek, még a régi betűk nagyságát is utánozva.

„A hási állatok gondozása és a vész ellen való védekezés“ című fejezetből a következők ellen kell szót emeljek:

1. Iyukas nyelv. A leírás után ítélve itt sugárgomba betegségről van szó, ennek pedig szinte kizárólagos ellenszere a jód. Jelen esetben jódtinturával való ecsetelés, nem pedig a rézgálicnak olyan gyakori, naponta való használata.

2. A tehének felfuvodása, ez ellen a heveny és igen rohamosan fejlődő betegség ellen semmit sem használ sem a szalmiák, sem a mézvis beöntése, mert olyan nagy tömegű gázt az a kis mennyiségű szalmiák vagy mézvis nem tud elnyelni.

Ilyenkor a helyes eljárás, amit sok helyen ismernek és gyakorolnak is, az, hogy az állat hátulját valami árokba állítjuk, úgy hogy az eleje legalább 1/2—1 méterrel magasabban legyen, mint a hátsó lábai; az állat szájába egy botot teszünk, mit a szarvához kötünk, a szájába dohányport vagy más undorító anyagot hintünk, azután a has baloldalát, hol a puffadás van, leöntjük hideg vízzel és szalmacsutakkal dörzsöljük. A gázak így maguktól a szájon keresztül eltávoznak.

Amennyiben olyan rosszul találja lenni az állat, hogy már nem tud a lábán állni, akkor, de csakis akkor szurócspont ütünk az állat bal oldalába, még pedig a baloldalon gerinc, csipőcsont és utolsó borda képezte háromszög közepebe ütjük a szurócspont, azt előre és az ellenkező elülső láb könyökizülete felé irányozva.

3. A vérvizelést, ha kinnlegelő tehéneknél fordul elő, igen gyakran egy súlyos fertőző természetű betegség az u. n. erdőkórás okozza, melyet a kullancsok közvetítenek.

Ilyenkor az állatok a vérvizelésen kívül étvágytalanság, hasmenés és általános legyengülés tünetei közt igen gyakran elpusztulnak. Azért ilyen esetekben legjobb azonnal állat orvoshoz fordulni, mert a betegnek is bizonyos befekcskeződésekkel megmenthető, az egészségesekeket pedig a fertőzéstől meg lehet óvni.

4. A tetvek ellen igen sok szer van, amely okkal móddal használva hatásos, azonban a patikából való unguentum neapolitanum-ot sem miképpen ne használja senki szarvasmarhánál,

mert ebben a kénőcsben higany van és szarvasmarhánál a higany legkisebb mennyisége is halálos vagy igen súlyos mérgezésre vezethet.

5. Tűzesbicska alatt a leírás után ítélve valószínűleg a szarvasmarhák rosszindulatú fejbetegség értendő. Sajnos, ezen betegség ellen még nincs biztos szerünk. Ha 3—4 nap alatt javulás nem észlelhető, az állat levágandó, de ne a száj megvagdosásával kinoszni az állatot teljesen szükségtelen.

A többi ezen fejezetben felsorolt gyógyítási eljárások hatástalanok és fölöslegesek. A velük való próbálkozást nem ajánlom.

Még csak az érvágás ellen van kifogásom, t. i. ha a marha reszket, igen gyakran lépfenéről vagy sercegő úszókról lehet szó, ilyenkor a betegség okozó bacillus a vérben lévén, a vér kibocsátásával igen könnyen az egész istálló állatállományát megfertőzhetjük. Ezen betegségek ellen pedig már régtől fogva egészen biztosan ható oltások vannak.

A 81. 82. 83. és 84. oldalon közöltek mind régi és avas dolgok, amit valamelyest is gondolkodó ember nem hiszem, hogy alkalmazzon. Arra még egyenesen megkérek mindenkit, hogy az egere ellen való orvoslással ne kinosza állatját. Valamikor ugyanis, ha kólikája keletkezett a lónak, azt mondták, egere szökött, t. i. a fűtömrigyvet okozták a betegség keletkezéséért. Hát ez a mirigy minden állatnál megvan és semmiképpen nem oka a kólikának, azért békébe kell hagyni.

A sertésvész ellen pedig aki úgy védekezik, ahogy az a fűzetben olvasható, a magának kárán fogja tapasztalni, hogy a méz nem orvosossága ennek a betegségnek. A méz igen jó a csontképződés elősegítéséhez, de akkor is adjuk azt iszapolt kréta, csontliszt, összetört tojásbél alakjában. A sertésvész ellen ma már egész biztos védekezési szerünk van és ez az idejében való oltás.

Hogy pedig mennyire elmaradt a könyv a mai állásponttól, azt mindenki megítélheti abból, hogy a distolt, a méhely elleni kizárólagos és biztos gyógyszerét még nem ismeri; hanem egyéb teljesen hatástalan dolgokat emleget.

Vogel Jakob

állatorvossági felügyelő.

Mindenkit érdekel!

Szíves tudomására hozom a n. é. köszönetnek, hogy lakásomon, Csikseredében, (G. Duca 87. sz. alatt) Onell sörgyárral szemben

Női, férfi és gyermek fehérnemű

valamint

paplan és ágynemű

szakkerü készítése vállalom a legjutányosabb árak mellett.

Tisztelettel:

Nuridsány Kálmánné.

A bicska munkája.

Megdöbbenő doloz, hogy a bicska-tragédiát on nem lehet segíteni. Akármilyen rendszeres harcot hirdatunk már évek óta a bicska ellen, anélkül azonban több méreteken pusztít népünk között ez a förtelmes vírus.

Csak a múlt hét eseményeit közöljük, hogy mindenki lássa, mennyire türethetlenség fajultak közönségben a vsd. korcsmázó indulatok. Egy hét leforgása alatt négy közönségünkben villant meg ismét a bicska. Egy halálos végű, három nagyon súlyos sebesüléssel végződő esetet okozott az a pálinkázó esztévesztetés, amely annyi keserűséget okozott már a Székelyföldön.

Balázs Sándor imperi fiatal gazda a múlt vasárnap a korcsmában együtt ivott Raduly Jánosnal. A két ember között nézeteltérés támadt és Raduly egyetlen kézzel meggyilkolta Balázs Sándort. Mekkora gyász, milyen vesztésért ért ismét egy család. Egészén oszoba ok miatt ekkora tragédia. Csak azért, mert az a nép nem akarja megérteni sem az aggodó szót, sem vezetőinek tanítását. Nem akar tarrúni a sok szomorú példából, hanem minden fu'urérását felháborító elvadászsgal bicskásza, pusztítja egymást.

Vagy itt van a másik kegyetlen és minden emberi érméből kivetkezett alattomos támadás, amely Frumosa községben történt. A múlt hétfőre virradóra egy Borbély Lajos nevű, most szabadult katona az uton bicskával üssze-visszavágta Miklós Albert hadirokkantát. Alattomos módon támadta meg a világhá-

elítélteket jelképező 11 táblacskát kötötte fel, melyeket még 1780-ban is ott lengetett a Hargita szele.

Hogy kik voltak az elítéltek, sajnos, nem tudjuk, mert neveiket még Losteiner — a „madéfalvi veszedelem“ el-fogulatlan krónikása — sem jegyezte fel...

Az ártatlanokat kinzó, elítélő vérbíróság pedig csak 1764. szept. 22-én hagyta el Taploczát.

Eltávozásakor négy papot magával hurcoltatott Fehérvárra, akiknek előbb összes javait is felpredáltatta, bosszúból azért, mert azok a nép igaza mellett mertek kardoskodni.

* * *

Ime, kedves Olvasóim! — az erőszakos fegyverreladás és a „madéfalvi veszedelem“ rövid története, melyet megismerni és soha el nem teledni — gondolom — minden székelynek erkölcsi kötelessége...

Egyben pedig a fentiekből azt a szomorú szerepet is láthatjuk, amelyet a sors — központi fekvésénél fogva — e gyászos eseményekkel kapcsolatban Taploczának jutott.

Most pedig — befejezésül — Orbán Balázs szavait idézve meg csak a következőket:

„Nagy gunya az eseményeknek, hogy ezen gyáva, hidogvéri népgyilkolás épen Madéfalván követtetett el, hol néhány évtizeddel azelőtt hűségkürtjét tevő le a nemzet¹⁾...; a kormány ellenei — a kurucok — fejére pedig halált²⁾...; és néhány évvel azután, hogy a nemzet elvázta a trónnak védelmében kifejtett, Európát megrendítő, harcokban... s éppen azon uralkodó alatt, akit a nemzet erős védőkarjai mentének meg az elbukás- és megsemmisítéstől...“

Igy lett a „Mariamur pro Rege nostro!“ képek szomorú társaképe (pendant-ja) a sötét vérral színezett madéfalvi „Siculicidium“. (Orbán B., II. k. 63. l.)

G. S.

¹⁾ 1708. febr. 9.

²⁾ 1708. okt. 1.

borunk mit sem sejtő áldozatát. Hátról belevágta bicakáját, majd azután több nehézes sebet vágott a szerencsétlen emberen. Hát itt tartunk már igenteljes utókor. Ez a megbecsülés az egykori harcos iránt. Amíg más kultúrát a hadirokkantjait a legnagyobb tiszteltetéssel veszi körül, színházakban, villamosokon külön-fantáziált helyeket tart számukra, addig a mi népünk bicakával röjje le a hálnak adóját azokkal szemben, akik a harcosok borsalmát megjárták? Nem becsültek ez. Olyan ségyen, amelyet csak a pálinka és forrásmagóban pácolt lélek bír meg. Nemcsak az egyének, hanem az egész községnek s azontúl az egész fajnak is ségyene az olyan ember, aki a mai helyzetben sem érti meg, hogy a virtuskodó bicakásodás ideje lejárt.

Dan András lelenci gazdát Ciucsangheorghon bicakát meg Bors letván barátja.

Izen községen Gábor János és György János szőlőkertek össze a bors asztal mellett. It is előke-
rültek a bicakák, amelynek során a két ember egymást szörnyű módon összezúrkálta.

Remélhetőleg egyszerre elég ennyi a bicaka munkájából. Meglehetősen durva események abhoz, hogy minden gondolkodó embert sorompóba szólítsanak abban a küzdelemben, amely arra volna hivatva, hogy ezt a derék, értelmes székely népet oda felvilágosítsa, lelkületében, kultúrájában oda nevelje, hogy soha bicakáját testvér vérbe ne mártsa. Ebben a küzdelemben szükség van minden jóakaratu ember tevékenységére. Szűcsék, iskola, család az egész községtől hatalmas összeműködése és gyors beavatkozása szükséges, hogy kivége a testvérvérre szomjazó gyilkos kezektől a bicakát és a székely községekből egyszersmindkorra kikísérje ezeket a véres eseményeknek még a lehetőségét is. Semmi nem kell eh-s, mint a néppel való foglalkozásnak szeretetteljes lendülete.

Igy is lehetne élni.

Az eseményeket nyitott szemmel figyelő gondolkodó lelkét kétségtelenül örömmel tölti el a közel napokban az egymástartalálás és megértés úját jelző két gyöngy ágacaka. Igen, hogy egye óre csak testnevelési téren jelentkezték ezek a régen várt hívóhangok. Nagyon fontos körülmény azonban, hogy egyáltalán napvilágot láttak.

A mostani gyűléstől ízzó, morgó, mindent lekasabolni készülő világban jelentős eseményként kell tekintenünk a városunkban is előnyösen ismert bucaresti „Telefon Club” jégkorongtű csapataának budapesti szereplését.

A magyar fővárosban megjelenő „Nemzeti Sport” című újság s általában az egész magyar sajtó, kalapot emel a bucaresti játékosok barátságos s egyben sportesemény viselkedése előtt. A bécsi E. K. E. csapattal hasonlítja viselkedésüket össze, a bucarestiek javára.

Leszageal, hogy míg a bécsi játékosok a budapesti közönség fején botjaikkal lő kemény kalapot, törtek össze, addig a román fiúk illemudóan felsorakoztak a pályán s lelkesen üdvözölték a közönséget a székely — érhetően — a magyar fiúk győzelméről „szürkült” egyetlen botot sem törtek el a közönség háttán.

Eltelhen, amikor Anastasiu szabályok szerit megengedett szulttal palánkhos nyomta Rónát és villámgyora iramban tovább folyt a játék, — mégis talált időt és alkalmat arra, hogy kezét szorítson vele.

Mi ebben a kézszerítésben, az egyszerű udvariaságnál sokkal többet látunk. Elképzeljük, hogy ott a budapesti városi igentlő műjéppályán Róna és Anastasiu rávan át kezeltfogott két nemzet. S noha tovább tovább a személyi érdekük fűtötte soványosul párosult nemzeti gyűlölet, mi hisszük, mert himni akarjuk, hogy ez a két id-igen fajok közé ekelt nemzet előbb-utóbb egymásra talál.

Mert szilgarság, hogy Budapestben kitűnően érezték magukat a román játékosok, hisz egy nappal meghosszabbítottak tartozkodási időjüket. Játékos ellenfeleikkel együtt járták be a várost. Egy magyar és egy román út a budapesti tválpárok fényében száguldó géproccok. S hinniük kell, hogy az egymás mellett ülők szívében őszinte, emberi barátság kultúrázott.

Budapest után néhány napra Bucuresti is példát mutatott. Helyi jégkorongtű csapatauk vendégszeretettel ott a CSC. vendégségének nyilatkozata szerit, szűksé anyagi viszonyainkra való tekintettel, soha nem viszonzható fogadtatásban részesítették. C-niscusino harccal az éien a vendéglátó „Brasov” csapata nak minden tagja az álomában volt. Géproccokkal előkelő szállodába kísérték. F-jedeimi elátásban részesítették a balszerencséjével kísért szereplésüket követő nap p-dig, sétárepülésre is meghívták.

Nálunk korábban ültél a fkevesztet gyűlölet. Egyszeren többségi pennaforgató sem keres alkalmat az együttélő nemzetek szűkségszerű lelkibékéjének kiépítésére érdekében. Mind-mind ugy képzelik el hivatásukat, hogy az aktor teljes és egészen, ha minél jobban gyurják, gymrosszak és ütk igasságtalansul ezt a sokat szenvedett és jobbsorsra érdemes népet.

A bucaresti és budapesti példák megfontolásra intenek. Remélnénk, hogy az egymás megbecsülése mindennél fontosabb. Hogy kevés jóakarattal s kölcsönös megbecsüléssel szep-n is lehet élni, hisz mindannyian emberek vagyunk.

Eszert állítjuk követendő példának a két esetet. Sokat és jól lehet tanulni belőlük. Tehát félre a gyűlölettel. Kinyitni a sziveket. Szeretni és nem gyűlölni egymást, hisz a minden időben emberi szabadságot hirdető erdélyi földön időtlen időkig együtt kell élnie románoknak, magyaroknak és székelyeknek egyaránt!

Gazdaság és kiváló minőségű lesz az országos mezőgazdasági kiállítás tenyészállat csoportja.

Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottságának a március 20—25. napjain tartandó idel kiállításon való részvételre szóló felhívására az előző évek ssep sikortú kiállításait előtti tapasztalt nagyfokú érdeklődést is meghaladó számban érkeztek be máris a jelentkezések. Az állattenyésztő gazdák érdeklődése különösen nagy arányokat öltött, mert az összes haszali neves nagytenyésztők és a fejlett köztenyésztők magukban foglaló tenyésző egyesületek a tenyészállatok csoportjában már január 15-én lejártó jelentkezési határidő miatt sietnek részvételüket biztosítani. Ennek következtében már most, jóval a határidő lejártá előtt olyan nagy a bejelentések száma az összes tenyészállatcsoportokban, hogy előreláthatóan szükség lesz a múlt évi tenyészállatkiállítás letaszamához viszonyítva, a keretek bővítésére. Már az eddigi bejelentések is elegendők volnának sikeres kiállítás megrendezéséhez, ennélfogva a jelentkezési határidőt semmiképen sem fogják meghosszabbítani.

Az eddigi bejelentésekből örömmel lehet megállapítani, hogy a most következő kiállításon a tenyészállatok minősége tovább fejlődésről fog számot adni. Egészen rendkívüli teljesítményű és tenyészértékű állatok mellett, az összes többi bejelentett tenyészanyag is olyan kiválóan magas minőségű színvonalon áll, ami nemrégiben még alig elérhető eredménynek tűnt fel.

A kiállítás bejelentési határidőjét a rendezőbizottság (címe: Budapest, IX. Köztelek u 8; telefon 8-86-85, 8-66-01, 8-66-05), a többi csoportokban február 1-ében és 15-ében állapította meg.

Építkezésekhez jó minőségű meszet

bármilyen mennyiségben, kedvező feltételek mellett az építkezés helyére szállítunk.

Megkeresésre ajánlattal szolgálunk.

VICTORIA

Általános Gazdasági Szövetkezet Műszerve,
Sándominio-Cluc (Csikasszentdomok)

KÜLÖNFÉLÉK.

Mussolini nyugodt és vidám...

Rádió mellett ülök. Igen jó érzés. Csak egyideig. Mert éppen a nyolcvan nem-udom hányadik olasz harctéri jelentést közlök. Így szól: az olasz csapatok háromnapos tamarad-ut vége felé közelednek. Az abszszalin csapatok kemény ellenállás után mindenütt visszavonultban vannak. Az olasz győzelmeg a repülőgépek mindenütt ideális összeműködésével vívta meg az abszszalin harctár ezen egyik legzesebb teljesítményét. Az egyik irancila lap meginterjúvolta a győzelem hírével kapcsolatosan Mussolinit, aki a lap szerit igen nyugodt és vidám... Hát ez a nyugodtság és vidámság, ami az embert felhaborítja. Mi, akik tudjuk, hogy egyegy ilyen ssepben megfogalmazott harctéri jelentés mögött micsoda emberfeletti szenvedések, mennyi nyomorúság hatálhürgés és borsalom van, megdöbbenünk minden nyugodtságon és vidámságon. A „helyzet változatlan”-saganak cinikusait emérmű jól. Ők nyugodtak voltak mindig. Amikor elő a túszségi tűzlegretentesebb hatálfelelmét szenvedték, amikor csak kétharom szakasra nyomta rá a kavernát a nehéz tüzérség, akkor náluk a „helyzet változatlan” volt. Ők vidámak voltak. Mint most Mussolini... Pedig Mussolini az egykori káplár és lövészárók tőtelék jól tudja, hogy ilyenkor nem illik sem vidámnak, sem nyugodtnak lenni. Különösen annak van, akinek ezekhez a gyilkos eseményekhez köze van...

— „Beszöld meg a vendégeket!” — int a szent Országepítő a szent irónörököt. Mert ahogy vetük bannak, ugy vesszük hasznát vagy látjuk kárát. Beszöldjük meg magunkat, de ne essünk névelemzésbe egy ideig-oraig jól fizetett javadalmért, mondom a Csiki Naptár szeptváli cikkében. Tíz évig voltam csiki székely létemre németek plebánosa, de soha senki szememre nem vetette székely mivoltomat. Szeretlek akkor, szeretnek ma is, mert látták a szeretetet. Mi se vesszük senkinek szemere nevének hangzását, no idegenítsünk el magunktól értékes embereket azzal, hogy névelemzéssel agítalunk ellentük. F-jiakukat ne féltjük egy hásmagyetl p-ptől. Ahogy Fogarassyank méltó elődje volt H-ynald, Kovácsnak is méltó utóda lehet egy névelemzést. Ha a frumosasak papot választanak, válasszanak papot. A helyi és faji elzarkozások fölött áll az igasság és a katolikus szeretet.

— Feloszlatták a joseni községi tanácsot. Míután a joseni (A falu) községi tanácsa a községi erdő kitermelése ügyben keletkezett nézeteltérések miatt egymásután többszöri összehívására sem jött össze határozatképes számban, így a vármegye Prefektusa kérvetelen volt elrendelni a feloszlását. A község élére átmeneti bizottságot nevesített ki, amelynek tagjai: Balázs János, György János, Gál Dénes, Nádai János lel. tanító és Máté Antal. A feloszlattott tanács volt bírója, Pal Ignác feljelentést tett a régi tanács ellen és vizsgálatot kért.

— Asztalterítési verseny. Az erdélyi r. kat. Nőszövetség leányklubjának helybéli tagozata 1936 évi január hó 26-án (vasárnap) d. e. 10 órától, a kösbirtokosság székházában asztalterítési versenyt rendez. Ugyanna nap délután 5 óral kezdettel táncos-teával folytatják a programot. Közönségünk figyelmét felhívjuk városunk fiatal leányainak erre az első szereplésére. Különösen meglepetés lesz az asztalterítési verseny, amely szívet-lelket gyönyörködítő aszpségeket hoz a közönségünk számára.

— Kérelem a kifosztási pénzügyigazgató-szaghos. A nyugdíjkifizetések téren új rendszer lepett etetbe, amely szerint a nyugdíjait mindenki csak személyesen veheti fel. Vannak betegek egészen tehetetlen emberek, akik emiatt a legkellemetlenebb helyzetbe kerülnek. Kérjük a Pénzügyigazgató urat salveszkedjék odahatni, hogy legalább kősjogynó meghatalmazás alapján a nyugdíjakat kifizessék azoknak, akik bármely oknál fogva személyesen nem tudnak megjelenni az állampénztárnál.

— A Magyar Part gazdasági és népnevelő előadásaí Sandominio községben. A Magyar Part csikvármegyei tagozata elhatározta, hogy a községekben megkezdí a gazdasági és népnevelő munkáját. Ebből a célból többnapos előadásorozatokat tart az egyes községekben. Legelőször Sandominicon indítja meg a népnevelésnek és felvilágosító munkának ezt a fontos szűkségességét. Előadóknak lesznek Dr. Karda Ferenc, Szűcs Mihály, Bionessy Károly és Peter József.

— Nem lehet adóhatrálék miatt a marhalével kiadásat megtagadni. Egyes községek előjáráságal azt a szokást vették be, hogy megtagadták a marhalével kiadását olyan esetekben, mikor valakinek adóhatráléka volt. Az érdekeltek küldötséggel koresték fel Dr. Oteta Valér prefektust, aki azonnal intézkedett, hogy a lakósságot ne akadályozzak éppen ebben a létet jelentő fontos kérdésben és azonnal adják ki a marhaléveletet.

— Törvénytervezet a hadirokkantak, özvegyek és arvak támogatásáról. A törvényhozási tanács előt új törvénytervezet fekszik, amely a parlament megnyitása után azonnal letárgyalásra kerül. E-szerint arról van szó, hogy az állami, városi, községi hivatalok és minden az állam által támogatott intézmény köteles alkalmazottainak bizonyos százalékát elsősorban rokkantak, özvegyek és hadiárvak közül alkalmazni. Nagyon üdvös dolog a haború áldozatainak ilyen módon való támogatása is, de elsősorban arra kérjük az illetékeseket legyenek figyelemmel, hogy legalább végrehajtják a már meglevő törvényeket. Így a hadirokkantak legénység 1932 évi és a rokkantisztek 1933 évben megszavazott, de meg végre nem hajtott törvényeit. Kérjük mindent elkövetni, hogy az új költségvetés megszavazása alkalmával végre erre is sor kerüljön s a fenti törvényekben megállapított nyugdíjakat előírnyossák.

— Varosunk mult évi születési és halozási statisztikája A helybéli anyakönyvben a múlt évben bejegyzetelt 78 születés. Ebből a városra esik 32 fu, 25 leány, Jigodin községre 10 fu és 11 leány. 74 haláletet történt. A városban 39 férfi, 25 nő, míg Jigodinon 9 férfi és 1 nő halt meg. 55 házasság kötött. A városban 41, Jigodinon 14. A válaszok száma 3.

— Feljelentés egy tanító ellen. A Sculeni II-ik számú iskola Valca Ioan nevű tanítója ellen Jakab Imrács, Gergely Sándorné, Jánosy Istvánné és Ríduy Kristófné feljelentést tettek azért, mert gyermeküket su yosan bántalmazták az iskolában. A feljelentéshez orvosi bizonyítványt mellékeltek, amely arról tesz bizonyosságot, hogy Juliánna, Erási, Jolán és Lina nevű gyermekeiken négytől hat napig terjedő sérüléseket okozott a nevelő munkája. Mindegyre előfordultak hasonló esetek. A tanító bácsik mindinkább rosszabb emlékeket igyekeznek maguk után hagyni a szenge gyermek léleekben. Pedig milyen fontos a bűti szeretetében a tanító bácsi elindító munkája. Az a gyermek, amelyiknek 4-6 napig gyógyuló sebet okoz teszecséjén a betűvel való első kapcsolata, az nem fogja soha megszeretni a kulturának ezt a fontos közvetítjét: a betűt.

— Hirtelen halál. Simon Rudolf tulghesi lakós hazamenet éppen a háza kapujában összeesett és azonnal meghalt. A boncolás a halál okául szívészélhűdést állapított meg.

— Jigodin község külön anyakönyvet kapott Jigodin község, amelynek eddig a városunkkal közös anyakönyve volt, 1936 évi január hó 1-től külön anyakönyvet kapott.

— A katolikus Nőszövetség Ifjúsági Tagozata nevében mindazon Hígyeknek és Uraknak, akik a „Salveszter-estély” sikerének érdekében szepreplésükkel, adatosásukkal vagy munkásságukkal közreműködtek és segítségünkre voltak, hálás köszönetet mondok. — Dr. Hirsch Hugoné, a kath. nőszövetség rendező bizottságának elnöke.

— A helybéli polgárság hushagyókoddi mulatsága. Mint minden esztendőben ugy eszövben is hushagyókoddi-n a város polgársága rendezi meg a farsang utolsó mulatságát a kösbirtokosság székházában. A mulatság rendezésében az egész város társadalmá résztvevaz s minden jel szerint ez lesz városunk legnagyobb szabású farsangi estélye.

— Betörésen fogtak. Buzás Bóna 16 éves, Morarui Ioan 15 éves és Rot Murton 20 éves ciceni bűrkorukat a csendőrség elfogta, mert betörték az állami lakóháza és Száva D-nső házába, ahonnan 250 lej pézst, dohányt, cukrot loptak. Atadták az ügyességnek, amely szabadságra helyezte és a bűntető eljárást bevezette ellentük.

A varmegye a múlt évben 50 millió lejt füstölt el. A múlt évben meglepetésszerűen felmerült a dohány árát. A dohányosok községe nagy felháborodással fogadta ezt a költségvetési tételt. A községek haborog és mind-megye tovább. Mert ez a világ legbiztosabb ülete. Ez, amely az ember gyengejére, a nikotinnal lemérgesített ember szenvedélyére van alapozva. Itt nincs mentés. A nikotin az skarat-erőn elvegezte már a romboló munkát és a költségvetések odahajlítják, ahová kell, mert az államalakos biztonságga tudják, hogy nem tud ellene védekezni. Mint az opiumszívó vagy a morfiuista, olyan rabja a nikotinnak a cigarettázó ember. Pedig milyen főlöleget, milyen haszontalan élvezeti cikk. Az összes varmegyék most tessék közzé a múlt évi dohányfogyasztás eredményét. Olvasunk, Satu-Mare 120 milliót füstölt el, Csikvármegye dohányfogyasztása megközelíti az 50 milliót. Micsoda fantasztikus összeg. Ebben a szegénységben évenként 50 milliót elpöfökelni. Amikor annyi nyomorúság van körül, akkor van nekünk 50 milliót a levegőbe eregetni. Mit lehetne kezdeni ekkora összeggel. Gondolkozunk csak azon, hogy még emellett hány millió lejt élték szesz iszik meg Csikvármegye székelysége. Bistosa vehető, hogy szesz és dohány fogyasztásnak évi 120-130 millió lejt kitéssz. Ez most tessék összehasonlítani tenni annal, hogy ebben a székely megyében nem vagyunk képesek egy félmillió lejes költségvetéssel dolgozni magyar-párti körponti irodának kényelmes otthon biztosítani. Nem vagyunk arra emberek, hogy amikor 100 milliókat elfűstölünk és eliszunk, akkor egy pár lejt juttassunk községi cöljainkra is. Szégyen és szomorú, hogy így állunk. Vegye mindenképp lelkilameretében ezeket a milliók számokat és gondolja meg, hogy egy népek a dohányon és szeszfogyasztáson kívül egyéb kötelezettségei is vannak.

Jelzemes jegűnapély. Amint értesülünk a C. S. C. korcsolya szakosztálya folyó évi február havában egy nagyobbabbá jelzemes jegűnapélyt rendez. A látványos jegűnapélyre már megindultak a meghívások és előkészületek s így városunk és vidéke közönségének még eddig nem látott érdekes látványosságban lesz része gyönyörködni. Erre az élvezetes mulatságra már most felhívjuk a n. é. közönség érdeklődő figyelmét. Bővebb tájékozódást a jelzemes jelentkezőknek a korcsolyapálya melegedőjében nyújtanak.

Boosánatkérés. Csobot István misceut-lakos becsületéért a mercuria-cluci járáshírség-nél beperelte Zöld Keresztés delnita-i lakót. Folyó évi január hó 15-én megtartott tárgyaláson Zöld becsatot kért.

A székelyföldi értékesíthető kövek hatalmas gazdaságát tárja elő a Székelység most megjelent új száma. A konjukturával megindult kökitermelés lesz a Székelyföld igazi aranykora, a leltűt fakorszak után. Ez a figyelműket sok mindenre felhívó folyóirat a jövő asztalú kezdve tisztán székely témájú szepirodalmat fog hozni s mellékleteként jön a rengeteg értékes adat a Székelyföld megismeréséhez. A VI. évfolyamába lépő folyóirat a nehéz körülmények közt is értékeset tudott nyújtani eddig is. Szerkesztősége Odorheiu. (Erfizetése egy évre 100 lejt, tanügyiék, lelkészek, nyugdíjasok számára 60 lejt.)

Hatalmas. Kencsa Albertné szül. Balló Amália 66 éves korában, január hó 16-án meghalt S. intimbu n.
CONVOCARE Societatea Naționala de „Cruce Roșie” Filiala Mercuria-Cluj aduce la cunoștință membrilor săi, că va ține adunarea generală ordinară în ziua de 26 Ianuarie 1936 la ora 11 a. m. în loc alul său din palatul Prefecturii, la care li rogă și lua neaparat parte. — În caz, că nu se va intruni numărul de membri legal, a dona adunare va avea loc în ziua de 2 Februarie a. c., cu orioe număr de membri și fără o altă publicitaune. — Expirând mandatul actualului comitet membrii filialei sunt cu insistență rugați a lua parte la adunare generală, pentru alegerea noului comitet. În numele comitetului: Președintă, Viorica Dr. Vasu. Secretară, Adolina Pașnicu.

MEGHÍVÓ. A „VÖRÖS KERESZT” Egylet helybéli tagozata ezennel meghívja tagjait ez 1936 évi január 26-án d. e. 11 órakor, a Prefektúrán, saját helyiségében tartandó rendes közgyűlésére. — Ha a közgyűlésre a tagok nem fognak megjelenni kellő számban, a közgyűlés 1936 február 2-án fog megtartatni a megjelennő tagok számára való tekintet nélkül. — Megjegyzetek, hogy lejárván a választmány megbízatása, ezen közgyűlés fogja az új tiszti kart megválasztani. Elnök: Viorica Dr. Vasu. Titkár: Adolina Pașnicu.

A Cusa-Goga-part csikmegyei alakuló gyűlése. A múlt vasárnap egyel szaporodott a csik megyei politikai pártok száma. A helybéli Transylvania étteremben kevés, de lelkes számú jelenlévő megalkototta a Cusa-Goga féle nemzeti keresszény part csikvármegyei tagozatát. A körpont részéről jelen voltak Vintilla Paraschivescu és Dr. Guca. A gyűlésen partjuk alapítását fejtegették, amely szerint az összes köztalvajokat felkasszálják. Ehes a művelőthez kért fogják a csiklak támogatását is.

A tanfelügyelőség szigorú rendelkezése a vallás tanítására. György L. joci ghimesi pleháncs a bélványosi iskolánál hittanórát skart adni a román vallású gyermekeknek. Az iskola tanítója egyenesen megtiltotta és megakadályozta a pleháncsot abban, hogy a hittanórát megtartsa. Az esetet jelentették Chele tanfelügyelőnek, aki azonnal szigorú rendelkezést adott ki, hogy a vallásoktatást nem szabad megakadályozni. Jellemző a mai fiatal gyermekmberék túlrálmensége és az eset. Képesek arra is, hogy beleszóljának a vallásos nevelésbe és I-tent is elszárják a jövő nemzedéke előtt, vagy pedig csak nemzeti szímben engedjék közójük.

Famukas szorocsiensége. Pál György famukást a baracosi gyárnál súlyos szorocsienségre érte. Egy rönk elütötte a szegény munkást, aki borzalmas sérüléseket szenvedett. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Adományok a delnita-cinói Szent János templom restaurálására. (8 ik kösieneny): Targu-Secusce: Dr. Vargha Bna 50. Targu-Mures: Dr. Nagy Jenő 80, Dr. Biró István 100. Alba-Iulia: Dr. Kassonyi Anjos kanonok 200. Sioiu: Dr. Kóbori János 150. Bucuresti: pafalvi dr. Fülöp Pal 300. Vuicar: Biko Gabor pleb. 100 Csikmegyéből: Luca de sus: Anta: Jozs f pleb. 100 Sandomiaic: Csaszar Donath 100. R. cur: László Inre 100, ősv. Rakosi Kristófné 100, Maaya Kristof 50. Ciceu: Szabó Andras 100. Sanmarin: Lusa Ferenc 100. Sansimon: Bardócs Marton 100, Veross Antal 15, Fasakas Lajos 15, M. Kovlta Ignac 10. Cetatula: Huszu Janos kerask. 100. Bors Istvan Dani 10 Sacerateni: Csathó Karoly 50, Krirod Imre 50 Danceti: Antal Kalmán tan. 40. Lazarea: Zakarias Jenőné 100. S. culeni: ősv. Szentos Gyuláne 100. Ditrău: Menei Lajosné 100.

Összesen: 2.920.—
Eddigi gyűjtés: 24.015.—
Végösszeg: 26.935.—

Törvénysséki hírek. Pop Gheorghe bicasi lakost a törvényssék egyhónapi börtönre és 9 ezer lej orvosi költség megtérítésére ítélte azért, mert egy táncmulatságon Cristu S. mont úgy megverte, hogy az 80 napig nyoma se ágyat.

Vosloban György, Anna Mária lóvász lakosok azért álltak a törvényssék előtt, mert Kocsa Albert mihaileni meszdört, amikor az a tilosban való legeltetésüket kifogásolta, alaposan elverték. A meszdört bántalmazóit 10-10 napi elzárásra s 200-200 lejt pénzbüntetésre ítélte a törvényssék.

Vasilescu Constantia sandominici ndószedő ügyét tárgyalta január 14-én a törvényssék. Vasilescu amin ismeretes, a bebesedett adókból 115 ezer lejt ellopott. A sikkasztási lassanként követte el, úgy hogy a bebesedett adókról a feleket a teljes összeget nyugtázta, az állampénztárba azonban csak egészen jelentéktelen összegeket fizetett be. A törvényssék előtt töredelmesen beismerte bűnét a tisztviselő. Mentésgéll fiatalságát, a rendszert, az ellenőrség hiányát emlegette. Sikkasztani volt kénytelen, mert 1400 lejes havi fizetésből megélni nem tudott, azonban tetsé megbánta és a jövőben a társadalmossa hasznos tagja akar lenni. A törvényssék 2 évi börtönre ítélte a sikkasztó tisztviselőt, akit kérésre a felebbesés idejére szabadlabra helyeztek.

Különbefe butorok elköltözés miatt olcsó áron eladók a Stefan cel Mare uoca 42. szám alatt.

A madarasi iskolánál 12 szülő 16 ezer lejre bírsgoítak, mert gyermekeik nem látogattak rendszeresen a tanítást. Oprea Ig. tanító most a szülőktől kötelező kijelentéseket vett, hogy amennyiben még tanítóes gyermekeiket a jövő iskolai évben az állami iskolába iratják be, akkor a büntetések törlése ügyben sikeresen közbejár.

Állandó teli sport és üdülőttelep alakult Tusnad Balon. E hó 12-én a tusnadbai primár, Ureche esredesnek kezdeményezésére a hadsereg egy magasrangú tisztjezek, Alimenescu tábornok urnak, valamint Florescu belügyi vezérinspekornak jelenlétében megállapították azokat az irányelveket, melyk Tusnadfürdőnek teli sport és üdülőtteleppé való kitépítését célozzák. A varmegye részéről jelen volt Dr. Otetea Valer prefektus. A helybéli sportklub részéről Faroga Victor elnök, P. cinschi alelnök, Frank Miklós titkár. A turisztika részéről Schmid János mérnök. A bizottság határozata alapján a C. S. C. nak egy a osztálya létesül Tusnadbalon, melynek feladata lesz egy üdülőttelep, belpálya a jégvörong sporhoz szükséges berendezések és azoknak az épületeknek létesítése, melyek úgy a sportolók, mint a közönség kényelmét szolgálják.

A tg.-muresi, marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közleményei.

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a Monitorul Oficial 1934 évi június hó 30 iki 148. számában közzölt, a Kereskedelmi és Iparkamaráról szóló törvény végrehajtási utasításának 11. § a értelmében a kamarai választók 1936 évi nevjegyzéke kiadását követően az az betelintésre 1936 évi február 1-től 15 ig bezárólag a kamara titkári hivatalában (Targu Mures, Str. da Primariei 1) az érdeklődők rendelkezésére áll.

A nevjegyzéke tevessen bevett vagy kihagyott választók öt maguk vagy 5 kamarai választó együttesen 1936 évi február hó 1-től 15 ig bezárólag fellebbezéssel ehetnek a targu-muresi Kereskedelmi és Iparkamaránál. Ezen helyesbítési keresek 1936 évi március hó 2 ig elintezést nyernek.

A helyesbített nevjegyzékek 1936 évi március hó 2 után, ugyancsak a kamara székházában fognak kifüggeszteni.

SPORT.

Az erdélyi jégkorongúto csapatok kupamérkőzése városunkban január 24-25 és 26 án.

Városunknak fejlődő jégkorongúto sportja ebben a hónapban egyik legzesebb állomáshoz érkezik. Január 24-25. és 26 ik napján itt honjoltják le az erdélyi jégkorongúto csapatok mérkőzéseiket a „Fehér-kupa”-ért. Hrom csapat játsza le mérkőzéseit városunkban ebben a napokban: A cunji Universitate, a cunji K. K. E. és a helybéliak. Január 24-én: a K. K. E. — C. S. C. Január 25-én: K. K. E. — Universitate. Január 26 án: C. S. C. — Universitate.

Mind a három nsp előreláthatólag izgalmas és a szezon legmosgalmasabb mérkőzéseit lesz alkalmunk végig gyönyörködni. Esért kérjük közönségünket, hogy fogadja ezeket a sport eseményeket sok szeretettel és azzal a büszkeséggel, hogy városunk ebben a sportágban az állagnál jóval nagyobb, országos érdeklődést keltő vezető szerepet játszik.

Bivalytej kapható. Cim a kiadó hivatalban.

Vadászattal való felhagyás miatt kitűnő 12-es kaliberű „Sauer” suhli gyártmányu, kétsövű vadászfegyver eladó. Cim a Vakar-üzletben.

Prima friss tej és mindenféle tejtermék kapható, László Kertészetben.

Gyergyói szeszgyar gazdaságában kerestetik (nehézőleg elkészeredni) földmives lakókat végzett, különösen állat hizlatás terén gyakorlattal bíró, középkorú, eszerőv igényű egyén. — R. ferencziakat feltűntető ajánlatok fűstető igényez megjelölésével fontl szeszgyárban kerestnek.

Háló, ebédlő és iroda berendezések
 a leggyorsabbból a legfinomabb kivitelig
melyek leaszállított árakkal
 bessenre lehetők:
Nagy G. József asztalosnál, Zsögöd.
 Megfelelő biztosíték mellett részletfizetésre is.

ELADÓ: 1 lakás, mely áll 6 szoba, konyha, fürdőszoba, kamra, csukott veranda, nagy gyümölcsös, veteményes kert és mellékhelyiségekkel; 1 lakás: 5 szoba, konyha, kamra, fürdőszoba, csukott veranda, kocsiszín nagy istálló és gyümölcsös kerítel továbbá írószekék, egy alig becsnált mely gyermekkorai Cim a kiadóhivatalban.

MODELL KALAPOK
 Ma naponként új formák oleső arány, megtekinthetőek
VENCZEL TANÁRNÉNÁL
 Ugyanott készűnek színdarabok, népi kalapok eszterendőanyag hozzászával. Kalapok étkészítése a legújodebb idő alati.
 Csikszazreda, I. C. Bratianu (Gimnázium)-uoca 112. sz. a Sörház közlitében.

ELADÓ a Tribunal mögött lévő villaregyedben egy üresterlek. Cim a kiadóban.

Roman és német nyelvoztatást vállal kezdőkkel es haladokkal, képesített nyelvtanár. Cim a kiadóhiv. ban.

Villanyórát keresek megvételre Cim a Vakar nyomdában.

MEGVESEM báró Orban Balás: „Székelyföld” című művenek 3-ik (Háromszék megye) kötetét. — Cim a kiadóhivatalban.

HEGEDÜÓRÁKAT
 conservatoriumi módszer szerint, jutanyosan ad:
SPRENOZ GIZI, Csikszazreda
 Str. Cap. Vulovic (Hargita-uoca) 26.

6 drb házhely skár egyenként, akár együttesen is, építési anyaggal a házszázal vagy nélküli, eladó. Értékesei lehet Kaifas József tulajdonossal, Csikszazreda.

Töltő-tollak javítását és tisztítását vállalja a Vakar-üzlet.